Aan de raden van de deelnemende gemeenten van Regio Hart van Brabant

Onderwerp	Algemene inhoudelijke en financiële kaders 2024 ('kaderbrief 2024')
Kenmerk	FM/BE/2022- XX
Datum	3 februari 2023
Bijlagen	Kaderbrief 2024

Geachte raad,

Hierbij ontvangt u van ons ter kennisname de brief met de inhoudelijke en financiële kaders voor de volgende begroting van de Regio Hart van Brabant, zoals bedoeld in artikel 34b van de 'Wet gemeenschappelijke regelingen' (Wgr).

Deze kaderbrief is gebaseerd op de kernagenda '23-'27, zoals het algemeen bestuur die heeft vastgesteld op 23 december 2022.

Ook beschrijven we enkele inhoudelijke ontwikkelingen die geen gevolgen hebben voor de begroting van Regio Hart van Brabant, maar wel relevant zijn voor de (bekostiging van) activiteiten die in regionaal verband gezamenlijk worden ondernomen.

Algemeen

Kernagenda

In de kernagenda '23-'27 hebben de samenwerkende gemeenten díe activiteiten opgenomen die zij gezamenlijk in het verband van de Regio Hart van Brabant ondernemen om ambities in de lokale bestuursakkoorden te realiseren. De kernagenda heeft een looptijd van vier jaar. In de jaarlijkse begroting met uitvoeringsagenda wordt aangegeven welke financiële middelen beschikbaar zijn en hoe deze verdeeld worden. De conceptbegroting 2024 zenden wij u tijdig voor zienswijzen toe.

Gemeentelijke bijdrage(n)

Om de gezamenlijke regionale opgaven in 2024 te kunnen blijven realiseren is een reële indexering nodig. Daarbij hanteren wij op de looncomponenten van de bedrijfsvoering, vanwege de doorwerking van de cao-loonstijging en overige loonontwikkeling, een indexeringspercentage van 3,55%. Hierbij is uitgegaan van de BBP-index op basis van CEP 2022. Voor de overige kostencomponenten van de regiobegroting (ex jeugdhulp) wordt het indexeringspercentage afgeleid van het Bruto Binnenlands Product. Dat cijfer is pas in maart bekend; vooralsnog houden wij volgens de laatst bekende prognose rekening met 5,4 %. Een uitwerking hiervan vindt u terug in de ontwerpbegroting 2024.

regio-hartvanbrabant.nl
info@regio-hartvanbrabant.nl
T 013 - 744 04 06
Postadres
Postbus 788
5000 AT Tilburg
Bezoekadres
Burgemeester Brokxlaan 12
5041 SB Tilburg
KvK 61911909
IBAN NL65 BNGH 0285 1651 19
BTW 854544975B01

Naast de gemeentelijke bijdrage per inwoner, worden sommige regionale budgetten gedekt door additionele gemeentelijke bijdragen of geldstromen.

Om inzicht in het geheel van financiële stromen voor de regionale samenwerking van Hart van Brabant te vergroten, zullen wij die geldstromen voor u als raadsleden beter inzichtelijk maken door P&C producten ook “in één oogopslag” te presenteren.

Bedrijfsvoering

De wens om zoveel mogelijk regiomiddelen ter beschikking te stellen aan de inhoudelijke programma's leidde tot een strak begrote post Bedrijfsvoering. In voorgaande jaren bleek steevast in de realisatie van onze begroting dat de post Bedrijfsvoering tekort had. Fundamentele, onvermijdbare uitgaven als kantoorhuur en IT drukten zodanig op onze begroting dat goed werkgeverschap (waaronder ruimte voor opleiding en training van medewerkers) erbij in schoot. Ook de opgaven om onze regionale samenwerking te laten voldoen aan wet- en regelgeving op het vlak van informatiebeheer vragen voldoende financiële ruimte. Hierbij kunt u denken aan voldoen aan de Archiefwet, de AVG of de Wet open overheid. Daarom zullen we de post bedrijfsvoering verhogen met € 25.000.

Bijdrage gemeente Heusden

De gemeente Heusden is in de loop van de afgelopen jaren meer gaan deelnemen aan de samenwerking in Regio Hart van Brabant. Om uitdrukking te geven aan deze grotere betrokkenheid heeft het dagelijks bestuur overeenstemming bereikt met de gemeente Heusden over een hogere bijdrage aan de regiobegroting. De verhoging is gebaseerd op een deelname van Heusden aan 78% van de activiteiten van Regio Hart van Brabant (2023). Dit zou, rekenend vanuit de begroting van 2023, leiden tot een verhoging van € 49.519. Deze verhoging zal vanaf de begroting 2024 worden ingerekend, met dezelfde indexering als op de rest van onze begroting wordt toegepast. De hogere bijdrage van de gemeente Heusden zal deels worden gebruikt om de genoemde verhoging van de post 'bedrijfsvoering' door te voeren. Daarnaast leidt de hogere bijdrage van de gemeente Heusden tot een minder grote verhoging als gevolg van toe te passen indexeringen van de gemeentelijke bijdrage per inwoner voor de overige regiogemeenten.

Arbeidsmarkt en externe inhuur

De arbeidsmarkt kent op dit moment een grote krapte. Dit leidt tot een beperking van de afgesproken inzet ‘om niet’ van medewerkers bij gemeenten voor regionale taken. De KGS zal zich buigen over de gevolgen voor de benodigde uitvoeringskracht.

Financiële uitdagingen

Het Rijk herwaardeert het gemeentefonds, waarbij het gaat om een bedrag van totaal ruim 30 miljard euro. Deze herwaardering zal financiële gevolgen hebben voor gemeenten. Als regio volgen en onderzoeken we nauwgezet wat dit voor ons gaat betekenen.

Wet gemeenschappelijke regelingen

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. Een belangrijk doel van de wijziging van de Wgr is de betrokkenheid van raadsleden bij het bestuur van een samenwerkingsverband te verbeteren en zo de democratische legitimiteit te vergroten.

Een aantal bepalingen is met onmiddellijke ingang in werking getreden (w.o. het proces voor de vaststelling van de begroting) en een aantal bepalingen dient vóór 1 juli 2024 te zijn geïmplementeerd in onze gemeenschappelijke regeling.

Met een zestal 'grotere' gemeenschappelijke regelingen in Midden- en West-Brabant[1] werken we op dit moment aan voorstellen voor de implementatie van de gewijzigde Wgr. Het doel is de ruimte die de wet biedt voor het maken van afspraken in de gemeenschappelijke regelingen, op een zo uniform mogelijke wijze in de gemeenschappelijke regelingen in Midden- en West-Brabant in te richten.

Ontwikkelingen per domein

Sociaal domein

In 2022 hebben we het proces van gezamenlijke inkoop doorlopen. We hebben geconstateerd dat we, na afronding van de feitelijke inkoop (contractering) en de implementatie daarvan, moeten kijken hoe de inrichting van de regionale inkoop structureel vorm krijgt. In 2023 onderzoeken we dit nader en zullen we voorstellen doen over de structurele inrichting omtrent de regionale inkoop en de kosten die dit met zich meebrengt. Indien dit aanvullende middelen vraagt, zal hiervoor financiering georganiseerd moeten worden. Daarnaast worden de komende jaren mogelijk nog projectkosten verwacht omdat er op een aantal inkoopsporen al is aangegeven dat hier nog een doorontwikkeling moet plaatsvinden. In het najaar 2023 zal hier meer duidelijk over zijn.

Per 1 januari 2024 is de financiële doordecentralisatie van beschermd wonen een feit. Middels de regiovisie Beschermd Wonen is met de gemeenteraden afgesproken om een aparte financiële notitie aan hen voor te leggen met de financiële implicaties.
Door uitstel van de invoering van het financieel verdeelmodel, is de termijn voor doordecentraliseren opgeschoven naar 2023. Wij verwachten dat in de meicirculaire 2023 het objectief verdeelmodel wordt opgenomen. Op basis daarvan kan een doorrekening worden gemaakt voor de implicaties voor de Regio Hart van Brabant en kunnen afspraken worden gemaakt over de overheveling van budgetten van regiogemeenten naar Tilburg (conform eerdere afspraak in ieder geval voor 2024). Voor de periode na 2024 moeten nieuwe afspraken worden gemaakt, inclusief de juridische borging. De deelnemende gemeenten sorteren erop voor om voor dit onderwerp regionaal solidair te zijn en deze taak in 2024 vanuit de centrumgemeente (Tilburg) te laten uitvoeren.

1 Omgevingsdienst MWB, Veiligheidsregio MWB, Regio Hart van Brabant, Regio West Brabant, GGD Hart voor Brabant en GGD WB.

We spelen in op de huidige (en aanhoudende) dynamiek op de arbeidsmarkt. We hebben te maken met krapte, vergrijzing en ontgroening, maar ook met een steeds sneller veranderende arbeidsmarkt en daardoor hoge eisen aan ontwikkeling. We ontwikkelen in dat kader een integrale dienstverlening arbeidsmobiliteit (o.a. op basis van Kamerbrief (vindplaats)uitgangspunten uitbreiding arbeidsmarktinfrastructuur) en zorgen dat onbenut talent beter aan kan sluiten op de arbeidsmarkt met een offensief arbeidsmarkt (o.a. naar aanleiding van Arbeidsmarkttop Midden-Brabant). Dit kan leiden tot extra inzet van capaciteit en/of financiële middelen op deze onderwerpen.

De context waarbinnen de gemeentelijke bijdrage per inwoner wordt ingezet is aan verandering onderhevig. Zo zijn er in het sociaal domein steeds meer onderwerpen die aandacht vragen van gemeenten waarbij regionale samenwerking meerwaarde laat zien (bijvoorbeeld asielcrisis, koopkrachtcrisis, wooncrisis). Ook worden steeds meer taken door het Rijk verplicht bij de regio belegd.

Op basis van de ontwikkelingen in het sociaal domein is er sprake van een hoge ambitie, de uitvoeringskracht staat onder druk en tegelijkertijd is er een financieel kader waarin op dit moment geen ruimte is. Dit brengt het risico van overschrijdingen met zich mee daar waar het niet mogelijk of wenselijk is om de ambities naar beneden bij te stellen.

Jeugd

Vanaf 1 januari 2023 kopen we de jeugdzorg in op basis van de nieuwe segmentensystematiek. De financiële kaders 2024 sluiten aan op de uitgangspunten van deze segmentensystematiek. Op dit moment zijn de economische ontwikkelingen grillig, waarbij het voorspellen van indexpercentages in toekomst erg onzeker is.
Voor de deelbegroting Jeugd 2024 worden de volgende kaders voorgesteld:

De deelbegroting jeugd 2024 in relatie tot de *zorgkosten* wordt bepaald volgens de uitgangspunten.
1. De begroting 2024 ramen we op basis van:

a. het financieel kader van segmentensystematiek
b. gecertificeerde instellingen
c. en subsidies

Waarbij we bovenstaande kostensoorten indexeren voor 2023 en 2024;

1. Voor het jaar 2024 wordt het percentage voor indexatie bepaald op 8,0%;
2. Lopende het begrotingsjaar wordt overgegaan tot herijking van de begroting als de prognose 5% of meer verschilt van de geldende begroting;

Het gecombineerde percentage indexatie en autonome groei is een inschatting. Voor 2022 was dit percentage bepaald op 3,5%. Voor 2023 is het percentage bij de vorige kaderbrief bepaald op 5,0% vanuit de verwachting dat de bestaande beheersmaatregelen vanaf dat jaar vruchten zullen afwerpen.

Voor 2024 wordt in deze kaderbrief het indexpercentage vastgesteld op 8,0%. Dit is hoger dan 2023. Op dit moment worden er geen meerjarige prognoses afgegeven door het Centraal Plan Bureau die normaal de basis vormen voor de indexatie van de begroting. Daarom hanteren we voor 2024 het indexpercentage van 2023 van 5,0% en een risico-opslag voor de hoge inflatie van 3%. Vanaf 2024 gaan we uit van gelijkblijvend zorgvolume, waar we in de jaren tot en met 2023 uitgingen van een stijging. De verwachting van het indexpercentage zal in 2024 getoetst worden en waar nodig worden bijgesteld als economische ontwikkelingen daar aanleiding toe geven.

Voor de *niet direct aan zorg gerelateerde kosten* gelden de volgende uitgangspunten:

3. Voor 2024 worden de regionale uitvoeringskosten gebaseerd op de vastgestelde uitvoeringsbegroting van 2023 vermeerderd met 5,0% indexatie, waarbij de omvang van de uitvoeringsbegroting nooit meer dan 3% van de totale begroting kan beslaan;
4. Het totale budget voor innovatie en borging innovatie bedraagt €2,1mln.

Fysiek domein

De Rijksoverheid stuurt steeds meer via regionale samenwerkingsverbanden op realisatie van ambities, en stelt daarbij eventueel additionele financiële middelen ter beschikking. Bij de realisatie van de doelstellingen in de energietransitie is voor de komende jaren voorzien in een rijksbijdrage aan de regio Hart van Brabant die in 2024 uitkomt op € 340.000. Voor andere onderwerpen zullen komende jaren verschillende eenmalige financiële regelingen tot stand komen waarbij de financiële rijksbijdragen mogelijk komen via de begroting van de regio.

Deze ontwikkeling kan in de toekomst gevolgen hebben voor een versnelling van thema's in het fysieke domein in de kernagenda. Ook kunnen er gevolgen zijn voor de verdeling van uitgaven in de begroting van de regio: eventuele additionele financiële middelen van de rijksoverheid of andere overheden komen beschikbaar voor opgaven en activiteiten in de kernagenda in het fysiek domein. Hierdoor zijn wij op dit moment van mening dat wij met de huidige en mogelijke extra externe middelen voor het fysieke domein, geen extra middelen zullen vragen aan de samenwerkende gemeenten. Mocht dit wijzigen dan komen we hierop tijdig bij u terug.

Economisch domein

Wij verwachten dat de financiële middelen voor de programmalijn Economie in de kernagenda volstaan om de activiteiten in 2024 uit te voeren.

Midpoint Brabant

Op 9 december 2022 heeft het algemeen bestuur van Midpoint Brabant het nieuwe actieprogramma '23-'27 vastgesteld waarin gewerkt wordt aan vijf regionale opgaven: duurzaamheid, gezondheid, digitalisering, talentontwikkeling en vestigingsklimaat. Gezondheid is in het actieprogramma een nieuwe ambitie voor Midpoint Brabant. Deze ambitie vergt een vertaling in de begroting 2024 van Midpoint Brabant. Midpoint Brabant zoekt daarvoor naar externe financiering wat betekent dat er geen voorstel zal worden voorgelegd voor verhoging van de gemeentelijke bijdrage aan Midpoint (behoudens indexatie).

Tot besluit

In het kader van een zorgvuldige voorbereiding van de ontwerpbegroting 2024 sturen wij u deze uiterlijk 29 maart 2023 voor zienswijzen toe.

Met vriendelijke groet,

namens het dagelijks bestuur van Regio Hart van Brabant,

in afstemming met het algemeen bestuur van Regio Hart van Brabant,

Th.L.N. Weterings	F.A.J. van Mil
Voorzitter Regio Hart van Brabant	Programmadirecteur Regio Hart van Brabant